

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/65/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720201370
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6720201370.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobkyne: Slovenská republika - Centrum pre deti a rodiny Tŕnie, so sídlom Tŕnie 90, 962 34 Tŕnie, IČO: 37 949 926, zast. Advokátska kancelária UHÁL s.r.o., so sídlom Štefana Moyzesa 9877/43, 960 01 Zvolen, IČO: 47 236 655, proti žalovanej: V. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX/XX, XXX XX I.- W., zastúpenej Advokátska kancelária Borgulova & Péteriová, s. r. o., so sídlom Farská 4, 949 01 Nitra, IČO: 46 104 020, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 7C/13/2020-93 zo dňa 17.04.2020, takto

rozhodol:

I. Uznesenie okresného súdu vo výrokoch, ktorými bolo nariadené neodkladné opatrenie **p o t v r d z u j e**.

II. Výrok, ktorým vo zvyšnej časti bol návrh zamietnutý zostáva **n e d o t k n u t ý**.

III. Výrok o povinnosti žalovanej nahradiť žalobcovi trovy konania **z r u š u j e**.

IV. Uznesenie okresného súdu vo výroku o uložení povinnosti žalobcovi podať žalobu vo veci samej mení tak, že žalobca je povinný do 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podať proti žalovanej, žalobu o zriadenie vecného bremena v prospech žalobcu, vlastníka stavby - budovy súp. č. XXX na parcele registra „C“ č. XXX vedenej na LV č. XXXX Okresným úradom U., katastrálnym odborom pre obec I., kat. územie W., spočívajúceho v práve prechodu pešo a prejazdu motorovými a nemotorovými vozidlami žalobcom a osobami odvodzujúcimi svoje práva od žalobcu cez časť pozemku parcela registra „C“ č. XXX/XX označenej ako diel č. X podľa geometrického plánu č. XXXXXXXX-XX/XXXX zo dňa 10.02.2020 vyhotoveného X.. K. H., Z. práce, K. 5, D. D., ako aj cez spevnenú asfaltovú plochu nachádzajúcu sa na tejto časti pozemku vedeného na LV č. XXXX Okresným úradom U., katastrálnym odborom pre obec I., kat. územie W..

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen uznesením sp. zn. 7C/13/2020 - 93 zo dňa 17.04.2020 nariadil proti žalovanej neodkladné opatrenie v znení:

„Súd **n a r i a ě u j e** toto neodkladné opatrenie:

Žalovaná je **p o v i n á** odstrániť kvetináče a iné prekážky, ktoré by bránili žalobcovi a osobám odvodzujúcim od žalobcu svoje práva v prechode pešo a prejazde motorovými a nemotorovými vozidlami cez časť pozemku parc. č. XXX/XX označenú ako diel č.X o výmere XX m2 podľa geometrického plánu č. XXXXXXXX-XX/XXXX zo dňa 10.02.2020 vyhotoveného X.. K. H., Z. práce, K. 5, D. D., ako aj cez spevnenú asfaltovú plochu nachádzajúcu sa na tejto časti pozemku označenej ako diel č.X, pričom pre bližšiu identifikáciu pozemok parc. č. XXX/XX, z ktorého je vytvorený diel č.X je evidovaný na Okresnom

úrade U., odbor katastrálny, nachádzajúci sa v k.ú. W., zapísaný na LV č. XXXX, o celkovej výmere XXX m², druh ostatná plocha.

Žalovaná je p o v i n n á zdržať sa umiestnenia kvetináčov, výstavby oplotenia, či umiestnenia iných prekážok na časť pozemku parc. č. XXX/XX označenú ako diel č.X o výmere XX m² podľa geometrického plánu č. XXXXXXXX-XX/XXXX zo dňa 10.02.2020 vyhotoveného X.. K. H., Z. práce, K. 5, D. D., ako aj na spevnenú asfaltovú plochu nachádzajúcu sa na tejto časti pozemku označenej ako diel č. X, pričom pre bližšiu identifikáciu pozemok parc. č. XXX/XX, z ktorého je vytvorený diel č.X je evidovaný na Okresnom úrade U., odbor katastrálny, nachádzajúci sa v k.ú. W., zapísaný na LV č. XXXX, o celkovej výmere XXX m², druh ostatná plocha.

Žalovaná je p o v i n n á strieť prechod žalobcu a osôb odvodzujúcich svoje práva od žalobcu, ako aj prejazd motorovými a nemotorovými vozidlami žalobcom a osobami odvodzujúcimi od žalobcu svoje práva, cez časť pozemku parc. č. XXX/XX označenú ako diel č.X o výmere XX m² podľa geometrického plánu č. XXXXXXXX-XX/XXXX zo dňa 10.02.2020 vyhotoveného X.. K. H., Z. práce, K. 5, D. D., ako aj cez spevnenú asfaltovú plochu nachádzajúcu sa na tejto časti pozemku označenej ako diel č.X, pričom pre bližšiu identifikáciu pozemok parc. č. XXX/XX, z ktorého je vytvorený diel č.X je evidovaný na Okresnom úrade U., odbor katastrálny, nachádzajúci sa v k.ú. W., zapísaný na LV č. XXXX, o celkovej výmere XXX m², druh ostatná plocha.

Žalovaná je p o v i n n á zdržať sa akýchkoľvek stavebných a iných úprav, ktorých cieľom by bolo odstránenie spevnenej asfaltovej plochy alebo jej akýchkoľvek zmien znemožňujúcich, či sťažujúcich žalobcovi a osobám odvodzujúcim svoje práva od žalobcu prejazd a prechod cez túto spevnenú plochu nachádzajúcu sa na časti pozemku parc. č. XXX/XX označenej ako diel č.X o výmere XX m² podľa geometrického plánu č. XXXXXXXX-XX/XXXX zo dňa 10.02.2020 vyhotoveného X.. K. H., Z. práce, K. 5, D. D., ako aj cez spevnenú asfaltovú plochu nachádzajúcu sa na tejto časti pozemku označenej ako diel č.X, pričom pre bližšiu identifikáciu pozemok parc. č. XXX/XX, z ktorého je vytvorený diel č.X je evidovaný na Okresnom úrade U., odbor katastrálny, nachádzajúci sa v k.ú. W., zapísaný na LV č. XXXX, o celkovej výmere XXX m², druh ostatná plocha.

Geometrický plán č. XXXXXXXX-XX/XXXX zo dňa 10.02.2020 vyhotovený X.. K. H., Z. práce, K. 5, D. D. je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozhodnutia o neodkladnom opatrení.

Vo zvyšnej časti súd návrh z a m i e t a.

Žalovaná je p o v i n n á nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške trov konania.

Žalobca je p o v i n n ý v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podať žalobu vo veci samej z dôvodu usporiadania vzájomných sporných práv a povinností týkajúcich sa zabezpečenia prechodu peši a prejazdu motorovými vozidlami žalobcu a osôb odvodzujúcich svoje práva od žalobcu na pozemok parcely „C“ s parc. č. XXX, záhrada, o výmere XXX m², zapísaný na LV č. XXXX pre k.ú. W., ktorý je vo vlastníctve žalobcu. Stranami sporu vo veci samej budú tie subjekty, ktorým bude svedčiť aktívna a pasívna legitímácia z hľadiska uplatniteľného hmotného práva.“

2. V odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že žalobca je vlastníkom budovy so súp. č. XXX a pozemkov parcely registra „C“ s parc. č. XXX a parc. č. XXX v k.ú. W.. Na základe predložených listinných dôkazov mal súd osvedčené, že žalobca nemá iný prístup motorovými vozidlami na svoj pozemok parc. č. XXX, než cez pozemok žalovanej parc. č. XXX/XX v časti označenej ako diel č.X o výmere XX m² podľa geometrického plánu č. XXXXXXXX-XX/XXXX zo dňa 10.02.2020 vyhotoveného X.. K. H., Z. práce, K. 5, D. D.. Ide o minimálny rozsah výmery pozemku v šírke 3,5 m potrebný pre prejazd motorových vozidiel. Asfaltová komunikácia, nachádzajúca sa na parc. č. XXX/XX, ktorá je predmetom konania, je dostatočne viditeľná z priložených listinných dôkazov, a to z polohopisného a výškopisného zamerania geodetickej kancelárie, ako aj z pripojených fotografií. V zmysle fotodokumentácie je zrejmé, že na asfaltovej komunikácii, ktorá sa nachádza na parc. č. XXX/XX, umiestnila žalovaná kvetináče, ktoré bránia žalobcovi v prejazde motorovými vozidlami až na jeho pozemok parc. č. XXX. Súd mal dostatočne preukázané, že žalovaná bráni žalobcovi aj ostatným osobám, ktoré odvodzujú právo od žalobcu (deti bývajúce v centre, zamestnanci organizácie, ich návštevy, osoby poskytujúce pre centrum služby), aby

mohli cez pozemok prechádzať k nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu. Skutočnosť, že žalovaná bráni v prechode, je zjavná aj z vyjadrení žalovanej, teda ide o skutočnosť osvedčenú. Žalobca odôvodňoval potrebu bezodkladnej úpravy pomerov tým, že konaním žalovanej je obmedzovaný vo výkone svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam z dôvodu, že ako rozpočtová organizácia Slovenskej republiky bol zriadený za účelom poskytovania starostlivosti nahrádzajúcej prirodzené rodinné prostredie formou celoročného pobytu pre deti a rodiny a je pre neho nevyhnutné mať zabezpečený prístup motorovými vozidlami až na pozemok parc. č. XXX. Z tohto hľadiska súd považoval za dôvodné v danej veci bezodkladne upraviť pomery, nakoľko mal osvedčené, že žalobcovi konanie žalovanej spôsobuje nielen praktické problémy, ale vo svojom dôsledku by mohlo viesť aj k vzniku ujmy v prípade nečakaných situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť v súvislosti s užívaním nehnuteľnosti ako Centra pre deti a rodiny zriadené na účely vykonávania rozhodnutia súdu podľa zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, spolu s ostatnými členmi centra, vrátane malých detí, a to aj čo sa týka ochrany zdravia, bezpečnosti a protipožiarnej ochrany.

3. Súd predovšetkým vzal do úvahy, že predmetná časť parcely č. XXX/XX v časti označenej ako diel č.X o výmere XX m² v šírke 3,5 m podľa geometrického plánu č. XXXXXXXX-XX/XXXX zo dňa 10.02.2020 vyhotoveného X. K. H., Z. práce, K. 5, D. D., je svojou povahou prístupovou cestou a slúži na prejazd motorovými vozidlami a prechod pešou chôdzou, t. j. pokiaľ žalobca mieni tento pozemok využívať výlučne za účelom prejazdu motorovými vozidlami jeho a osobami, ktoré budú právo prechodu a prejazdu odvodzovať od žalobcu na jeho pozemok, nebude tým vybočené z rámca bežného využitia tejto časti pozemku. Ide teda o obmedzenie práv žalovanej, ktoré podľa názoru súdu musí žalovaná v tomto spore nateraz strpieť.

4. Súd v prejednávanej veci vyhodnotil, že neodkladným opatrením nemožno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. V súlade s ust. § 336 ods. 1 CSP preto uložil žalobcovi povinnosť podať v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia žalobu vo veci samej za účelom usporiadania vzájomných sporných práv a povinností týkajúcich sa zabezpečenia práva prechodu peši a prejazdu motorovými vozidlami na pozemok KN-C parc.č. XXX v k.ú. W., ktorý je vo vlastníctve žalobcu. Stranami sporu vo veci samej budú tie subjekty, ktorým bude svedčiť aktívna a pasívna legitimácia z hľadiska uplatniteľného hmotného práva.

5. Súd návrh zamietol v časti uloženia povinnosti žalovanej zdržať sa akýchkoľvek úkonov na pozemku parc. č. XXX/XX z dôvodu, že takto široko koncipované obmedzenie vlastníckeho práva žalovanej by bolo neprimerané k nároku žalobcu, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana.

6. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil právne poukazom na ustanovenia Civilného sporového poriadku (zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) upravujúcich neodkladné opatrenia. O trovách konania rozhodol vzhľadom na úspech žalobcu v zmysle § 255 ods. 1 CSP.

7. Proti uzneseniu okresného súdu podali odvolanie žalobca aj žalovaná.

8. Žalobca napadol odvolaním uznesenie okresného súdu vo výroku o povinnosti podať žalobu vo veci samej. Poukázal na to, že právnym základom nároku žalobcu malo byť ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, a teda, ak súd dospel k záveru, že je potrebné podať žalobu vo veci samej, výrok, ktorým bližšie špecifikoval petit tejto žaloby, mal zahŕňať právo na prístup k stavbe, a nie k pozemku. Navrhol preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý výrok bez toho, aby ho nahradil iným výrokom, resp. aby súd uložil povinnosť podať žalobu o zriadenie vecného bremena práva prechodu prejazdu v takom rozsahu, ako to vyplýva z neodkladného opatrenia, a to za účelom prechodu a prejazdu k stavbe vo vlastníctve žalobcu, nie k pozemku v jeho vlastníctve.

9. Žalovaná podala odvolanie voči uzneseniu okresného súdu z dôvodu, že podľa jej názoru nie sú splnené zákonné predpoklady na jeho nariadenie. Jedným z predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia je jeho určitosť, zrozumiteľnosť a vykonateľnosť, pričom z geometrického plánu, ktorým je vyznačená časť pozemku, ktorého sa vecné bremeno má týkať, nie je možné určiť - vymerať rozsah zásahu do parcely žalovanej č. XXX/XX kde nie sú uvedené miery jednotlivých strán tejto parcely, len vyznačenie „prechodu a prejazdu cez túto parcelu“. Rovnako napadla odvolaním aj výrok, ktorým bola uložená žalobcovi povinnosť podať žalobu vo veci samej, kde aj podľa žalovanej je takýto výrok súdu neurčitý, nevykonateľný, nezákonný, pretože v ňom musí byť konkrétne určené akú žalobu a z akým

obsahom má žalobca podať, nakoľko na jej podanie je viazané aj trvanie odkladného opatrenia. Žalovaná v odvolaní tiež uviedla, že súd prvej inštancie v záujme poskytnutia predbežnej ochrany žalobcovi, podrobne neskúmal iné možnosti prístupu k stavbe žalobcu, nedôsledne vyhodnotil predložené listiny žalobcom, z ktorých by bolo nesporné, že žalobca má možnosť prechodu a prístupu k stavbe cez parcelu E-KN č. XXXX/X a E-KN č. XXXX/X, pričom tieto parcely sú už zaťažené užívateľským právom K. I. a žalobca by ich mohol využívať bez toho, aby bol znehodnotený a zaťažený vecným bremenom pozemok žalovanej. Cez jej pozemok parcela C-KN č. XXX/XX neprechádza žiadna miestna komunikácia. Žalovaná tiež poukázala tiež na históriu tohto pozemku z dôvodu neurčitosti, nezrozumiteľnosti a nevykonateľnosti nariadeného neodkladného opatrenia navrhla uznesenie okresného súdu zmeniť a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť v celom rozsahu.

10. Žalobca vo vyjadrení sa k odvolaniu žalovanej zo dňa 01.06.2020 uviedol, že geometrický plán bol zhotovený plne v súlade s právnymi predpismi, je overený okresným úradom, katastrálnym odborom a nariadenie neodkladného opatrenia na základe geometrického plánu je zrozumiteľné, určité a vykonateľné. Vo vzťahu k námietke žalovanej, že žalobca má možnosť prechodu a prístupu k svojej stavbe cez pozemky parc. č. XXXX/X a XXXX/X žalobca uviedol, že prístup cez tieto pozemky nie je možný, nakoľko ide o ornú pôdu, kde sa nenachádza žiadna spevnená plocha, parc. č. XXXX/X je svahovitá, problematický by bol prejazd aj pre pešiu chôdzu a prejazd s autom úplne neprístupný. Zo strany žalobcu by muselo tiež dôjsť k odstráneniu oplotenia ako aj ďalších stavieb za budovou žalobcu. Žalobca poukázal tiež na to, že na mieste pre zriadenie vecného bremena boli vykonané výškové úpravy terénu, bola zhovená cesta s riadnym podložením, na ktorú bol položený asfaltový kryt, a tento prechod a prejazd je niekoľko desiatok rokov užívaný. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že pozemok chcela ako stavebný pozemok pre stavbu rodinného domu svojej dcéry, žalobca k návrhu pripojil územno-plánovaciu informáciu, podľa ktorej stavba rodinných domov v danom mieste nie je možná a ani sa s ňou neuvažuje.

11. Žalovaná vo vyjadrení zo dňa 07.07.2020 uviedla, že samotný žalobca nerešpektuje nariadené neodkladné opatrenie, pretože využíva časť pozemku, ním uvádzanú asfaltovú plochu, po ktorom má neodkladným opatrením zabezpečené právo prechodu a prejazdu ako odstavňú plochu pre svoje vozidlá a ako ihrisko, na ktorom sa zdržiavajú a hrajú jeho chovanci. Navyše žalobca užíva stavbu rodinného domu súp. č. XXX na iný účel, ako bol tento rodinný dom postavený a skolaudovaný. Pokiaľ žalobca namieťa svahovitost', či potrebu terénnych úprav alebo odstránenie oplotenia, žalobca sa snaží riešiť vec pre neho najpohodľnejšou cestou, čo však pre žalovanú znamená znehodnotenie pozemku a veľký zásah do jej vlastníckeho práva. Tiež uviedla, že žalobca prechádza k svojej stavbe cez niekoľko cudzích pozemkov, kým sa dostane na miestnu komunikáciu, pričom podmienkou zriadenia vecného bremena je, že buď stavba stojí na cudzom pozemku alebo síce stavba stojí na pozemku vlastníka stavby, avšak príľahlý pozemok, ktorý umožňuje prístup k stavbe z verejnej komunikácie je vo vlastníctve inej osoby. Pozemok žalovanej tiež len susedí s pozemkami iných vlastníkov a nie je priamo napojený na verejnú komunikáciu, ku ktorej sa dá dostať opäť len pozemkom cez pozemky iných vlastníkov. Čo sa týka aj zriadenia prípadného vecného bremena, toto by nemalo prechádzať stredom parcely a rozdeľovať ju, ale ak sa má zriadiť, tak by malo ísť jej okrajom, aby zvyšok parcely bol ešte využiteľný.

12. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 07.08.2020 uviedol, že v prípade pozemku parc. č. XXXX/X a XXXX/X ide rovnako o súkromných vlastníkov ako je aj žalovaná, a preto nemožno povýšiť ochranu vlastníckeho práva žalovanej nad ochranu vlastníckeho práva iných osôb. Pre prejazd a prechod cez tieto pozemky by žaloby musel zbúrať viaceré stavby nachádzajúce sa na jeho pozemku vrátane oplotenia. Rovnako nie je pravdou, že dôjde k znehodnoteniu pozemku žalovanej zriadením vecného bremena, pretože asfaltová cesta s riadnymi základmi a na vyvýšenej ploche pozemku žalovanej už existuje niekoľko desiatok rokov a je takto užívaná. Žalobca tiež uviedol, že cez pozemok žalovanej má priamy prístup na miestnu komunikáciu nachádzajúcu sa na pozemkoch parc. č. XXX/X a parc. č. XXX/X, ktorá sa pripája na hlavnú cestu. To, že sa na uvedených pozemkoch nachádza miestna komunikácia je možné zistiť z listov vlastníctva (LV č. XXX, LV č. XXXX) v časti ťarchy. Žalobca aj na základe týchto skutočností je názoru, že jeho návrh na vydanie neodkladného opatrenia bol dôvodný.

13. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, prejednal odvolanie žalobcu a žalovanej viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP), viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP) a uznesenie okresného súdu vo výrokoch, ktorým bolo nariadené neodkladného opatrenie potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP).

16. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k nariadeniu neodkladného opatrenia, a preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, s doplnením ďalších dôvodov v nadväznosti na odvolacie námietky.

17. Žalobca sa podaným návrhom domáhal nariadenia neodkladného opatrenia pred začatím konania vo veci samej. Osobitnej povahy inštitútu neodkladného opatrenia zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhoduje o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Súd v zmysle § 325 ods. 1 CSP môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia, musí súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu, a to rozhodujúcich skutočností, ktoré podľa žalobcu odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Rozhodujúce skutočnosti musí žalobca náležitým spôsobom osvedčiť, čo ale z kvalitatívneho hľadiska nedosahuje intenzitu plnohodnotného dokazovania. V tomto konkrétnom prípade sa žalobca domáhal nariadenia neodkladného opatrenia z dôvodu potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Právne pomery a ich relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Žalovaná ako odvolateľka namietala v odvolaní, že neboli splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd sa s týmto názorom žalovanej nestotožňuje. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery, je otázkou voľnej úvahy súdu. Neodkladné opatrenie je spravidla opodstatnené, ak žalobcovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody, či inej ujmy, či dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípade hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že by sa mu viac neoplatilo uchádzať sa o konečnú súdnu ochranu. Žalobca v konaní preukázal, že je výlučne vlastníkom nehnuteľností zapísaných v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom U., katastrálnym odborom pre katastrálne územie W., obec I., a to ako pozemok parcela registra „C“ č. XXX o výmere XXX m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, rovnako parcela č. XXX o výmere XXX m² druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, ako aj stavby so súp. č. XXX postavené na pozemku s parcelným číslom XXX druh stavby - budova. Okresný súd z fotografií a polohopopisného a výško-popisného zamerania geodetickej kancelárie zistil, že na začiatku parcely č. XXX/XX v časti prístupu od parcely č. XXX/X sú umiestnené kvetináče, ktoré znemožňujú žalobcovi prejazd cez asfaltovú komunikáciu, ktorá sa nachádza na pozemku žalovanej. Navyše uvedený prístup cez pozemok žalovanej, cez asfaltovú komunikáciu, je aktuálne jediným prístupom využívaným niekoľko desiatok rokov. Správne preto okresný súd považoval za dôvodné v danej veci bezodkladne upraviť pomery na tom, základe, že žalobcovi konanie žalovanej spôsobuje nielen praktické problémy, ale vo svojom dôsledku by mohlo viesť aj k vzniku ujmy v prípade nečakaných situácií spojených s prístupom do stavby žalobcu, a to centra pre deti a rodiny zriadeného na účely vykonávania rozhodnutia súdu. Zásah v rozsahu nariadenia neodkladného opatrenia aj odvolací súd považuje za primeraný a vymedzenie prístupu aj podľa geometrického plánu č. XXXXXXXX-XX/XX zo dňa 10.02.2020 cez časť pozemku žalovanej parcela C-KN č. XXX/XX za určité, vykonateľné a zákonné. Aj z ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ak nie je vlastníkom stavby zároveň vlastníkom príľahlého pozemku, a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príľahlý pozemok. Za príľahlý pozemok treba považovať pozemok, ktorý bezprostredne susedí, ale aj pozemok, ktorý bezprostredne nesusedí s pozemkom (stavbou), ale je nevyhnutný pre zriadenie práva cesty. Pokiaľ žalovaná v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie nedôsledne vyhodnotil predložené listiny žalobcom a je nesporné, že žalobca má možnosť prechodu a prístupu k stavbe cez ďalšie pozemky, skúmanie uvedenej okolnosti, a to prístupu k stavbe žalobcu vyžaduje širšie dokazovanie aj s prípadnou ohliadkou na miestne samom, čo nie je účelom bezodkladnej úpravy v rámci nariadenia neodkladného opatrenia. Uvedené dokazovanie bude potrebné vykonať v rámci konania vo veci samej, pre trvalé a konečné vyriešenie sporu. Čo

sa týka samotného prechodu, prípadne prejazdu motorovými a nemotorovými vozidlami žalobcom a osobami odvodzujúcimi od žalobcu svoje práva cez pozemok žalovanej, tzv. „právo cesty“, odvolací súd zdôrazňuje, že cez cudzí pozemok možno prechádzať na základe rôznych právnych skutočností bez ohľadu na to, aby toto „právo cesty“ bolo viazané na miestnu komunikáciu. Súd tak v zmysle § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka môže zriadiť „právo cesty“ k stavbe, aj keď stojí na cudzom pozemku, pričom zamietnutie návrhu na zriadenie cesty by prichádzalo do úvahy len v prípade, ak by ujma vzniknutá zriadením práva nevyhnutnej cesty vlastníkovi pozemku prevyšovala ujmu vzniknutú vlastníkovi stavby odmietnutím takéhoto práva. V prípade, že nehnuteľnú vec bez prístupu obklopuje niekoľko susedných pozemkov, je potrebné, aby bola nevyhnutná cesta zriadená cez ten pozemok, ktorý vyhovuje potrebe vlastníka nehnuteľnosti veci riadne ju užívať s nákladmi čo najmenšími, pričom musia byť dodržané, aby susedný pozemok bol zriadením alebo užívaním nevyhnutnej cesty čo najmenej obťažovaný a jeho pozemok čo najmenej zasiahnutý (pozri aj rozhodnutie NS ČR 22Cdo/271/2011). Cez pozemok žalovanej parc. č. XXX/XX vedie asfaltová plocha umožňujúca prechod osôb, ako aj prejazd motorovými a nemotorovými vozidlami k nehnuteľnosti (stavbe) žalobcu, pričom tento prechod a prejazd je využívaný dlhodobo, a pokiaľ žalovaná tomuto prechodu a prejazdu bráni, je dôležité danú situáciu bezodkladne riešiť, a to aj nariadením neodkladného opatrenia. Samotné zriadenie vecného bremena bude potom otázkou riešenia v rámci konania o veci samej, kde bude aj skúmané, či k stavbe žalobcu neexistuje iná vhodná prístupová cesta. Vzhľadom na tieto skutočnosti odvolaciemu súdu nezostala iná možnosť, než uznesenie okresného súdu v časti, v ktorom bolo nariadené neodkladné opatrenie potvrdiť ako vecne správne.

18. Pokiaľ okresný súd zamietol návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia v časti uloženia povinnosti žalovanej zdržať sa akýchkoľvek úkonov na pozemku parc. č. XXX/XX, v tejto časti uznesenie okresného súdu nebolo odvolaním napadnuté, a preto zostáva nedotknuté.

19. Okresný súd v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia zároveň rozhodol o povinnosti žalovanej nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške trov konania.

20. Podľa § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

21. Podľa § 389 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

22. Odvolací súd zrušil výrok uznesenia okresného súdu, ktorým bola uložená povinnosť žalovanej nahradiť žalobcovi trovy konania. Neodkladné opatrenie bolo nariadené pred začatím konania s tým, že bude nasledovať konanie vo veci samej. Len za predpokladu, že nariadené neodkladné opatrenie procesne konzumuje vec samú a možno prostredníctvom jeho účinkov dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, a súd povinnosť na podanie žaloby navrhovateľovi neuloží, len v takomto prípade súd v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 262 ods. 1 CSP (podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí). Nakoľko súdom bola uložená povinnosť podať žalobu vo veci samej za účelom dosiahnutia konečnej a trvalej úpravy pomerov medzi stranami, nie je dôvod rozhodovať o náhrade trov konania v tomto štádiu konania v rámci nariadenia neodkladného opatrenia, pretože o celkových trovách konania, a teda aj o trovách konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bude rozhodované v rámci trov konania vo veci samej. Pokiaľ by žaloba nebola v uloženej lehote podaná, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší v zmysle § 336 ods. 3 CSP a v danom uznesení, ktorým sa konanie končí, rozhodne o nároku na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP. Nakoľko v tejto časti nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody pre vydanie výroku o povinnosti žalovanej nahradiť žalobcovi trovy konania neexistovali, odvolací súd v tejto časti uznesenie okresného súdu zrušil.

23. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

24. Odvolací súd uznesenie okresného súdu vo výroku o povinnosti žalobcu v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podať žalobu vo veci samej zmenil s prihliadnutím na dôvody odvolania uvádzané tak žalobcom ako aj žalovanou vo svojich odvolaniach.

25. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

26. Z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd vyhodnotil, že požadované neodkladné opatrenie má povahu procesného zabezpečovacieho prostriedku vo vzťahu k hmotnoprávnemu nároku, ktorý má byť uplatnený riadne žalobou. Len rozhodnutím vo veci samej možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, po vykonaní náležitého dokazovania. Neodkladné opatrenie bolo vydané za účelom bezodkladnej úpravy pomerov, vzhľadom na konanie žalovanej vo vzťahu k prechodu a prejazdu motorovými a nemotorovými vozidlami žalobcu a osôb odvodzujúcich od žalobcu svoje práva k stavbe žalobcu cez pozemok žalovanej. Vydaním neodkladného opatrenia však nedošlo k odstráneniu všetkých sporných skutočností medzi stranami, ku ktorých odstráneniu môže dôjsť len rozhodnutím vo veci samej. Podľa § 336 ods. 2 CSP, súd vo výroku uznesenia podľa ods. 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Pri ukladaní povinnosti podať v určitej lehote žalobu, je súd povinný identifikovať sporové strany a najmä predmet konania vo veci samej. Navrhovateľovi neodkladného opatrenia (žalobcovi) musí byť zo súdneho rozhodnutia zrejmé, akú žalobu má podať (§ 137 CSP), čoho a proti komu sa ňou má domáhať. Úlohou súdu však v prípade uloženia povinnosti podať žalobu vo veci samej nie je naformulovať petit žaloby, nakoľko ide o dispozičné právo žalobcu. Súd má v uznesení uviesť len strany konania (kto voči komu má podať žalobu) a predmet konania vo veci samej. Už z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že sporovými stranami sú žalobca a žalovaná, a predmetom konania je žaloba v zmysle § 137 CSP vlastníka stavby na zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve cesty cez príľahlý pozemok (§ 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka). Nakoľko okresný súd neuviedol hmotnoprávne ustanovenie pre podanie žaloby a samotnú povinnosť žalobcovi uložil v rozpore s § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, odvolací súd uznesenie okresného súdu v tomto výroku zmenil.

27. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).